

Izhaja

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in po-
šiljajo uredništvu lista »Mir«
v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure po-
poldne.

Rekopisi naj se samo po eni strani
lista napišejo, druga stran naj bo
prazna.

Rekopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor pri-
ložiti pošiljnice.

MIR

Glasiło koroških Slovencev

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno
pod napisom:

Upravništvu lista »Mir«
v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje
naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vira.
od garmond-vrste vsakekrat.

Leto XXXIII.

Celovec, 23. maja 1914.

Št. 20.

LJUDSKI TABOR.

Nedelja 17. majnika bo v zgodovini za-
pisana z najsvetlejšimi črkami iz življenja
koroških Slovencev. Ta dan se je dvignilo
naše ljudstvo, sito večnega trpljenja in kri-
vic, in se v velikanski množici zbralo, da
gre trkat na zaprta vladna vrata, zahtevati
svojih pravic; zbralo se je, da dá duška
svojemu ogorčenju nad krivicami, ki mu jih
dela hinavska in brutalna nemškonacional-
na večina v deželi. To je bil pravi ta-
bor!

Kljub deževnemu vremenu je prišlo na
tabor do 4000 ljudi, samih mož in mladeni-
čev, in le nekaj domačih žen in deklet in
iz najbližje okolice je prišlo k taboru iz na-
rodnega navdušenja, ki kipi tudi v našem
žensstvu. Ob lepem vremenu bi bilo na ta-
boru najmanj 6000 ljudi, toda tudi ti, ki jih
je zadržal od daljne poti dež, so bili v duhu,
sklepih in navdušenju z nami. Tako iskreno
in globoko navdušenje, kakor smo ga videli
na taboru, more zrasti le iz ljudstva same-
ga. Tabor je bil izraz ljudske vo-
lje, ki se ne da zatreti z nobeno krivično
odredbo, z nobenim nasilstvom, z nobeno
krivico. Kakor vihar, ki ga nihče ne more
ustaviti, drvi naprej in premaga vse za-
preke!

Od vseh strani, od blizu in daleč, so pri-
hajali z venci in slovenskimi trobojnicami
okrašeni vozovi, zagorele, krepke postave
slovenskih mož in mladeničev, utrjenih v
delu in narodnem boju, na vozovih. Navdu-
šenje je rastlo in kipelo, še preden se je ta-
bor začel.

Kljub temu, da je še malo pršilo, zbran
narod ni maral slišati o shodih v dvoranah,
kjer bi bil imel prostora le majhen del zho-
rovalcev. K Sv. Katarini! je odmeval klic,
in z zastavo na čelu je odkorakala velikan-
ska množica na zborovališče pod Sv. Kata-
rino. Nebo nam je bilo milo in je dež ne-
hal liti.

Otvoritev tabora.

Dr. Janko Brejc otvori tabor z zvene-
čim, jasnim glasom: Slovenci! Radosti mi
kipi srce, ko gledam te velikanske množice
slovenskega koroškega prebivalstva, ki so
danes na klic svojega katoliškega sloven-
skega političnega društva prihitele na ta
prostor kljub slabemu vremenu in tako ne-
pričakovano številu. Bodite pozdravljeni,
odkoderkoli ste. Pozdravljena tudi zastop-
nika zelene Štajerske (ploskanje), državna
poslanca Brenčič in Pišek (živio-klici),
vrta štajerska kmeta (živio-klici), pozdrav-
ljena zastopnika naše pogumne, ponosne
Gorenjske, podnačelnik »Hrvatsko-sloven-
skega kluba« dr. Krek (viharno ploskanje
in živio-klici) in vrli selški kmet, poslanec
Demšar. (Ponovno odobravanje.) Po-
zdravljeni vsi naši župani (živili!), zastop-
niki naše velečastite vrle koroške duhovščine
(ploskanje in živio-klici), katerim imamo
danes posebno dolžnost izreči zahvalo za
mučeništvo, ki jo je prestalo pred par tedni
v Sinčivasi. (Ponovno odobravanje.)

Ta velikanska udeležba je svedočba
krepkega narodnega življenja, da imamo
koroški Slovenci voljo živeti, ne kot sužnji,
ampak kot prosti Slovenci v svoji starodav-
ni domovini. Letos imamo poseben povod,
poudarjati prostost in svobodo, ko obhaja-
mo petstoletnico, ko je svobodni slovenski

kmet koroški zadnjič ustoličil v svojem je-
ziku svojega vojvodo; iz rok slovenskega
kmeta je prejel Habsburžan Ernest Železni
vladno oblast.

Danes zborujemo tukaj koroški
Slovenci (tako je!), ki imajo pravico go-
voriti v imenu koroških Slovencev. (Odo-
bravanje.) Poudarjam to, ker se je osmelil
pred nekaj dnevi predsednik nemškega
Volksvereina v Celovcu govoriti, da bo to
zborovanje »eine Gastvorstellung auf frem-
dem Boden«, to je nekaka predstava gostov
na tuji zemlji (Viharni fej-klici!). To je člo-
vek, ki je še pred nedavnim sam prišel v
deželo, pa si upa trditi, da Slovenci zboruje-
mo na tuji zemlji. (Ponovni fej-klici.) Iskreno
obžalujemo, da se Nemci brez zavijanja
resnice sploh ne morejo bojevati in nam ni-
so kos. (Klici: Tako je!) Konstatiram, da se
bo danes tukaj slišal pravi glas koroških
Slovencev. (Viharno odobravanje.) S tem
otvarjam

prvi tabor koroških Slovencev v 20. stoletju.

Nato pozdravi vladnega zastopnika g.
okrajnega tajnika Robarja. Nato pozdra-
vi v iskrenih besedah tabor v imenu domače
občine gospod župan Jurij Rudolf in
konča svoj pozdrav s starim koroškim po-
zdravom: Bog vas sprimi! (Živahno plo-
skanje.)

Pravi glas koroških Slovencev.

Poslanec Grafenauer, od množice
navdušeno pozdravljen, izvaja:

Zbrali smo se na domači zemlji, ki jo
je Bog odločil našim pradedom že pred 1300
leti, na kateri je naš praded-kmet ustoliče-
val svoje kneze. Mi nismo prišli suvat, ne
ven metat tistih, ki kličejo »živio cesar
Franc Jožef!« (Viharno odobravanje.) To se
je zgodilo na Bauerbundovem zborovantu v
Sinčivasi. (Burni klici: Fej! Sram jih
bodi!)

Mi živimo v 20. stoletju in v 20. stoletju
ni prišla nemška kultura dalje, kakor da
meče mirne zborovalce ven iz zborovališča.
(Fej-klici.)

Zbrali smo se, da odločno protestiramo
proti kupu krivic, pod katerimi trpimo Slo-
venci vsled brutalnosti Nemcev in vsled
smrdljive lenobe in odjenljivosti naše cen-
tralne vlade. (Ploskanje.) Prišli smo, da sve-
čano protestiramo proti žalitvam našega
neomadeževanega imena, proti izvajanju
nekega govornika v Sinčivasi, češ da smo
mi koroški Slovenci in Slovenci sploh vele-
izdajalci. (Gromoviti fej-klici.) Javno in od-
ločno protestiramo proti turškemu, a neovi-
ranim govorom nasprotnikov v Sinčivasi.
(Ploskanje.) Vladi in nasprotnikom kliče-
mo: »Naš magacin je poln, ne do-
važajte več krivičnega blaga (bur-
no odobravanje), krinaših ran se iz-
preminja v železo in vpije pod
nebo po osveti. (Ponovno odobravanje.)
Ker kdor je bil v Sinčivasi in je prišel na
naš tabor, temu se ne bo težko odločiti, ali
naj vstopi v vrste nemčurjev ali v vrste kr-
ščanskih bojevnikov za staro pravdo koro-
ških Slovencev! (Odobravanje.)

Prekinjen mnogokrat od odobravanja
poslušalcev je dal nato gosp. poslanec za-
služen

odgovor na »Kärntnertag«.

Takoimenovani »koroški dan« je po-
kazal, kako si želijo Nemci izvesti svojo
lažljivo trditev »Koroško Korošcem!« Kako
strupeno, zasmehljivo, zasramljivo so govo-
rili vsi nemškonacionalni govorniki v Sin-
čivasi o vseh onih, ki ljubijo in spoštujejo
svoj materni jezik in se trudijo, uveljaviti
mu, kar mu gre po postavi.

Kako odurno, kako nekulturno, kako
surovo so ravnali z onimi, ki so prišli gle-
dat na ta sejm »živino«. Ponavljali so veno-
mer besedo: »slovenski hecarji«. Kdo je
»hecar« (hujskač)? Alitisti, ki svojo
postavno pravico svojega jezika
pred postavo in v javnem živ-
ljenju brani, alitisti, kiišče kri-
ve priče, da bi mogel svojega so-
seda okrasti za njegove pravice?
Tisti je pravi hecar, ki opravlja, natolcuje,
zavija in laže! To je bistvo nemškega nacio-
nalizma! Čudimo se, da nemškim nacional-
cem vlada tako dolgo gleda v zobe. Ali mi-
sli, da bodo ti ljudje rešili Avstrijo? Potem
si je izbrala najboljše grobokope. (Odobra-
vanje in klici: Tako je!)

Le Michor, Gailer, Hofer, Lučovnik (fej-
klici), Kiršner in Linhart (gromoviti fej-
klici), to so po mnenju Lemiša in vseh go-
vornikov v Sinčivasi pravi pristni Korošci;
vsi drugi, četudi so njihove rodovine že sto-
letja tukaj domače, v prvi vrsti pa mi hudi
Slovenci, spadamo vsi na gavge (veselost);
spomnim se pa izreka iz svetega pisma o
obrekovalcu: Idite in njega obesite na te
gavge, ki jih je pripravljaj vam. Mislijo na-
sprotniki, da si bomo mi mirno pustili kra-
sti naše pravice, mislijo, da pridejo v slo-
venski del dežele ropat, da bomo zbežali čez
Karavanke na Kranjsko? Tukaj je naša do-
movina! (Živahno ploskanje.)

Obračun z Lutschounigggom.

Na Lučovnikovo obrekovanje v Sinčiv-
vasi in Wieserjevo psovanje o slovenskih
matrikah je odgovoril poslanec Grafenauer
čisto tako, kakor sta to zaslužila: Lučovnik
iz Žihpolj se zdaj piše Jaka Lutschounigg.
V Wieserjevih matrikah je menda zapisano
Jaka — spaka, pd. Judas. (Burna veselost.)
Ta je imenoval nas Slovence veleizdajalce.
(Fej-klici. Sram ga bodi!) Dokler ne dokaže
te trditve, je ničvredna, lažnjiva kreature!
(Klici: Tako je! Proč z njim! Fej!)

Nekaj o veleizdajalcih.

Vsenemci romajo vsako leto na grob
Bismarcka, ki je bil najhujši nasprotnik
Avstrije. Nemci so vpili v državnem zboru
»Heil Hohenzollern!« (Klici: Škandal!) Oni
praznujejo vsako leto dan bitke pri Sedanu
in pri vsaki priložnosti pojejo »Die Wacht
am Rhein!« A vse to naša vlada ne smatra
za veleizdajalsko. (Klici: Žalostno!) Ta pro-
nonsirani »patriotizem« smatra vlada za
čisto zlato, ker je slepa! Ako pa pobožno de-
kle na Žihpoljah pobira za ranjence v bal-
kanski vojski, je vsa vlada, so vsi uradniki
pokoncu, da bi jo preganjali. In Jaka iz
Žihpolj si prisvaja, da imenuje Slovence
veleizdajalce. Kar je dovoljeno Nemcem, to
bodi dovoljeno tudi Slovincem, ki imamo
pravico do krščanskega usmiljenja. (Živa-
no odobravanje.)

Laž ima kratke noge!

Naravnost impertinentna je laž, kar je govoril Lučovnik iz Žihpolj, da bomo državno upravo podražili, če zahtevamo uradnike, ki so slovenskega jezika zmožni. Ko bi bil Lučovnik prešel v Sinčivasi vse uradnike, državne in deželne, ki niso slovensčine zmožni, pa so imeli in imajo dovolj časa, prihajati v slovenske kraje med slovensko ljudstvo zgago delat, med Slovenci nemir napravljat (klici: Tako je!), pa bi postal rdeč kakor kuhan rak, če ima sploh še kaj sramote v sebi.

Tukaj smo zbrani, da povemo: Mi hočemo takih uradnikov, ki so slovenskega jezika zmožni! (Urnebesno odobravanje.) To našo pravico si bomo pribojevali, če Lučovnika zavoljo tega od same jeze kap zadene in če bi nemški nacionalci napravili še eno »koroško noč«. V vašem imenu govorim, če rečem, da zahtevamo uradnike našega rodu in jezika. (Odobravanje.) V eni uradniki, ki niso zmožni slovenskega jezika, ne morejo ali nočejo s Slovenci občevati v slovenskem jeziku! (Viharno odobravanje.) Odprimo vrata našim sinovom, pa bo uprava pravična in dober kup! (Klici: Tako je! Zahtevamo!) Sicer Lučovnik ni govoril kot nemško-narodni mešetar samo o Avstriji, ampak tudi o Ameriki. Če so mu mešetarji po volji, naj ostane med njimi. Mi pa vemo, da imamo pravico pri naših uradih brez mešetarjev izhajati. Sicer pa vemo, da temu mešetarju ni zameriti, ker zameriti ni vreden. Od naše strani je pa zamera vredna dr. Metnitzu, ki je tudi zastopnik mešanega kraja. Ker je potreboval v Sinčivasi svojo telesno stražo, zato so prišli iz Celovca vsi pomarančarji in figarji (to je: komiji) in vsi »stramme Brüder«. Dr. Metnitz kot celovski župan se dela zelo pravičnega, pa je eden izmed najbolj nevarnih nasprotnikov.

Dr. Metnitz je posnemal v Sinčivasi še enkrat Lučovnikove pomije.

O Metnitzovih kurzovcih.

Nadalje je trdil, da je vzrok »Koroškega dneva« v Sinčivasi spomenica, ki so jo izročili slovenski odvetniki justičnemu ministru in katero iz »Mira« poznate. Z mogočnim glasom pa je poudarjal, da se je vpeljal pri deželni sodnji v Celovcu slovenski tečaj za nemške sodnike.

Slavni zbor! Nadarjeni slovenski študentje pravijo, da se skozi celo gimnazijo, torej skozi osem let učijo latinskega jezika. Nemci pa, ki imajo, kar se tiče jezikovne nadarjenosti, glavo iz betona, se hočejo slovenskega jezika v enem tečaju zadostno naučiti.

Ti slovenski kurzi so ustvarjeni za to, da se našim študiranim sinovom kruh jemlje, da se poganjajo v tuje dežele in da zasedejo uradniška mesta na slovenskem Koroškem naši narodni nasprotniki — nemški kurzovci. Mi odklanjamo to uredbo, kot nam Slovencem škodljivo in nepotrebno. (Odobravanje.)

Danes naj bi prišel dr. Metnitz na shod, pa bi videl, ali se poganjata za pravice slovenskega jezika v šoli in v uradu samo dva duhovnika in dva kranjska odvetnika. (Viharno odobravanje.)

Dr. Metnitzova trditev, da hočemo Korošci živeti med seboj v miru, je razumeti tako, da naj bi mi koroški Slovenci v miru zaspali. (Bučna veselost in pritrdjevanje.)

A ne bomo zaspali! Nas niso strli spečih, ne bodo nas budečih. In jaz vam kličem: V boj za staro pravdo koroških Slovencev! (Dolgotrajno odobravanje in vzklikanje: Živio Grafenauer!)

Dr. Krek

navdušeno pozdravljen, opisuje v svojem govoru štiri vrste ljudi z ozirom na pravice. V prvi vrsti so taki, ki ne ločijo več, kaj je prav in kar ni prav, kakor žival, ki ne pozna pravice. Za to vrsto je glažek žganja njihov pravica, in če se taki ljudje valjajo po grabnu, tedaj so pravice siti. (Bučna veselost.) Tem so vzeli vsako človeško čustvo in jih naredili za žival. Ta vrsta žalibog na Koroškem še ni izumrla. (Klici: Res je!) Ko gremo po staro pravdo, teh usmiljenja vrednih ljudi ne bomo iskali; te puščamo dr. Metnitzu in njegovim kompanjonom. (Bučna veselost.)

K drugi vrsti spadajo, ki sicer imajo občutek za pravico in pogum, naj si bodo, da iščejo pravice kot delavci, kot kmetje, kot Slovenci; ampak zraven gledajo na uro in mislijo: Zdajle čez pol ure mora biti pravica v mojem žepu. Ker se to ne zgodi, pravijo: Saj vse skupaj nič ne pomaga. Takih ljudi je veliko po celem svetu, in tudi Koroška ni izvzeta. To so nevčakani ljudje. Sto let je šele, ko so najmogočnejši Nemci lizali pete Napoleonu. Če bodo to svojo edinstvo rabili, da bodo tlačili druge narode, se bodo morda zopet vrnili zanje tisti žalostni časi. Iz malih začetkov raste veliko, a ne v pol ure. Ne pozabimo, da nas nemški narod ne pozna, da je samo nekaj hujskačev krivih, da imajo Nemci napačno mnenje o nas, da nimamo skupnega jezika, ki bi ga Slovenci razumeli, napačno mnenje, da ne bi imeli ljubezni do svojega jezika in zemlje, da ločijo Kranjce, Štajerce in Korošce gore, da drug drugega ne marajo. (Klici: To so laži!) Da, to so laži brezvestnih ljudi. Napačne so misli, da smo narod surovežev, da ne znamo ne brati in pisati, da se Nemec križa, ko bere besedo »Slovenec« in misli, da še prebivamo menda v ovčje kože oblečeni v duplinah in kamenitih votlinah. (Veselost.) Dovolj dela bo pri nas, da bomo nevedneže poučili, in najbolj nevedni so Nemci. (Tako je!) Tisti, ki delajo politiko, o nas nič ne vedo, in tako prihajajo in kličejo: veleizdajniki! Iz tega je jasno dokazano, da vrsta tistih, ki hočejo pravico dobiti ne utegoma in ki niso pripravljeni bojevati se stanovitno, ni veliko več vredna kakor vrsta šnopsarjev.

Tretja vrsta so tisti, ki imajo pojmo o pravici in vedo, da je treba dolgega boja, ki pa nimajo korajže. To so slabiči, jetični ljudje, ki bi jim bilo treba najprej okrepiti živce, da bi bili krepki planinski mak (veselost), ki vedo, kje in kaj je prav, ki pa pravijo: Jaz nisem za to; bo ta hud name, pa oni; naj se drugi potegujejo, jaz bom doma. Bom že kaj storil za vas, le nikar ne zahtevajte, da bi bil naročen na »Mir«, (veselost), da bi bil zapisan v kako društvo, lepo pri miru me pustite, saj sem vaš (veselost). Ta vrsta je za boj nesposobna, taka vrsta ne bo dobila nobene zmage! (Odobravanje.)

Četrta vrsta je vrsta »fest fantov« (burno odobravanje) krepke volje, bistrih oči, krepkih prs, ki imajo korajžo iti na vojsko, ker vedo, da se brez korajže ničesar ne doseže, da je kmetu treba trde vojske, preden izkljuka kaj iz zemlje, ki vedo, da je treba tudi v politiki korajže. (Odobravanje.)

Danes, ko gledam vaše vrste, sem prepričan, da na tem taboru nima prostora, pa tudi ni prišel noben, ki ni iz vrste »fest fantov«, ker tu ni ne golaža, ne žganja. (Viharno odobravanje.) Vem, da tu ni nobenega, ki bi ne razumel, da je treba dolgotrajne, stanovitne vojske. Vem, da tu ni človeka, ki bi ne imel korajže, poguma za staro pravdo.

Ta zadnja vrsta krepkih fantov, ki imajo jasen pogled uprt v bodočnost, pa zajemlje svojo moč ne samo iz svoje glave, ampak tudi iz svojega srca. Tukaj govori postava, ki jo briše današnji svet, postava, ki jo je Bog zapisal v naša srca. Tukaj najlepše govori naša krščan, vera (živahno odobravanje); v tej veri živi zmisel za pravico, ker pravice ni, če ni Boga. Če Boga ni, je samo pest, in če je samo pest, ima Metnitz prav, ker onih je več. Samo v veri v Boga je upanje v bodočnost, ker pravi, da Bog zahteva pravico od posameznikov, kakor od celih narodov. Zato razumevamo, da tisti, ki hočejo napraviti koroški narod brez pravic, napadajo tudi krščansko vero. Liberalizem in protinarodnost sta si brat in sestra.

Ne gre samo za to, da bo naš jezik imel pravico kakor nemški. Dokler bo vaš fant nosil puško kakor nemški, dokler bodo zahtevale vaš denar davkarje kakor nemški, toliko časa boste tudi narod istih pravic kakor Nemci. Gre še za več. Brez ravnopravnosti ni mogoč napredek v gospodarskem oziru. Vi ne morete izrabiti zemlje, kakor bi lahko, ker ni odprta pomoč vam, ampak izdajalcem! (Tako je!) A če bi bratje koroški bili na nas naslonjeni in bi mogli z nami skupno delati, bi iz te krasne zemlje mogli več dobiti in bi živele srečnejše življenje. (Odobravanje.)

Gospodarski napredek je zvezan z narodno prostostjo. Če se ne izvede ravnopravnost v šoli in uradu, bo trpel kmet, obrtnik in delavec. (Tako je!) Ta vojska ne nosi samo vaši duši pomirjenje, ampak nosi vam tudi kruha, ki ga potrebujete za sebe in svoje družine.

Večkrat je po naši slovenski zemlji zarmela misel skupne kmečke gmajne za staro pravdo, za naše pravice. Vsem tistim, ki ste tukaj in ki so v duhu z vami na Koroškem, kličem: Skup se sprimi, ti uboga gmajna, pod vodstvom svojih izobraženih mož, posvetnjakov in duhovnikov, vkup, uboga gmajna, in zmagala boš! (Dolgotrajno, viharo odobravanje.)

Besedo povzame v imenu štajerskih slovenskih kmetov državni in deželni poslanec

Brenčič.

V imenu štajerskih kmetov sporoči koroškimi bratom srčen pozdrav. Ni še tako dolgo tega, tako nadaljuje, kar je nek ministrski predsednik vprašal nekega slovenskega poslanca, ali na Koroškem sploh še živijo Slovenci. In glejte, danes naj vlada pride in si ogleda cvet slovenskega Korotana. Kličem vam: Ne gojite gada na svojih prsih!

Množica je zastopniku štajerskih kmetov priredila prisrčne ovacije.

Za prave šole.

Živahno pozdravljen povzame besedo nato gospod Turk, posestnik v Resnici pri Borovljah, in govori ob živahnem odobravanju o pravih šolah. Govornik poudarja važnost šole za vzgojo in pouk otroka, pogrša pa pri današnjih šolah stanovanjem in deželi primernih šol, ker so sedanje vse po kopitu mestnih šol. Kako naj šola, ki je namenjena otrokom, bodočim kmetskim posestnikom, daje otrokom primerno stanovsko podlago, ko je pa ravno tista, kakor za meščane? Talentirani otroci naj le gredo študirat, ali zavoljo par takih otrok bi se vendar ne smela zanemarjati šola, ki je namenjena stanu, ki vse druge stanove vzdržuje. Za uspešen pouk naj bo v šolah učni jezik materni jezik otrok, da bodo otroci razumeli učitelja in ne bodo kakor papagaji. (Odobravanje.) S tem pa nikakor ne pravimo, da smo nasprotniki nemščine ali da ne bi hoteli, da bi se naši otroci učili tudi nemščine! To nam nasprotniki le podtikujejo, da bi s tem preslepili malo poučene ljudi. (Pritrdjevanje.) Ravno tako preračunjena sleparija je, če se utepa našim ljudem prepričanje, da se lastnega jezika ni treba učiti otroku, ker ga že itak zna. To pravijo pa Nemci samo nam. Zakaj pa se oni ne učijo namesto nemščine na primer laškega jezika v šoli? (Klici: Tako je!) Usiljujejo nam jezik, ker vedo, da je podlaga za izobrazbo materin jezik, neumne nas pa hočejo imeti, da bi jim še naprej hlapčevali. (Viharno pritrdjevanje.) Tudi utrakvistične šole po moji izkušnji niso mnogo boljše kakor nemške. Koliko je pa utrakvističnih šol, v katerih dobijo otroci primerno izobrazbo? Niti pisati in brati ne znajo in ostanejo, ko pridejo k vojakom, če ni ravno učitelj tako pameten in pošten, da poučuje otroke slovensko več, kakor mu dovoljuje utrakvizem. Sploh pa so naše ljudi glede šol le preslepili. (Klici: Ogoljufali so ljudi za prave šole.) Govornik pripoveduje, da je v Borovljah prišel nekdo k njegovemu očetu in rekel, naj se podpiše, če je volje, da se bo otrok tudi nemško naučil. Tako so oče podpisali prošnjo za nemško šolo, ne da bi bili vedeli za to. S takimi podpisi so se potem bahali nasprotniki, češ, Slovenci sami hočejo nemške šole. In šolska oblast jim je v vsem ustregla, ne pa Slovencem, če smo zahtevali prave šole, kojih namen je, dati otrokom izobrazbo!

Ni res, da ljudstvo samo hoče take napačne šole. V Selah že davno nimajo več postavnega števila otrok za nemški razred. Učitelj pa je kratkomalo samovoljno vzel potrebno število otrok iz slovenskega razreda v nemški. (Klici: Škandal! Kaj poreče oblast?) Kdo je kriv danes štrajka, ki ga zopet imamo?

Tri in pol milijona stane šolstvo na Koroškem. Če moramo k temu tudi mi plačevati, potem pa se nam naj dajo tudi šole, kakršne sami zahtevamo in spoznamo za prave! (Odobravanje.) Govornik omenja

škandal, da se ne izvede odločba upravnega sodišča, in ko zakliče: Mi zahtevamo, da oblast vendar enkrat že napravi red v šolskih zadevah! tedaj zagrmí po zborovališču in iz tisoč in tisoč grl se sliši kmečki, ljudski glas: »Sem z našimi šolami!«

Proti sramotenju.

Dr. Brejc zavrača s predsedniškega mesta, kakor da bi se koroški Slovenci med seboj sploh ne razumeli, še manj pa svojih bratov po drugih deželah. (Tako je!) Koroški Slovenci smo Slovenci in ne bindišarji (Viharno odobravanje), in koroški jezik je ravnotako slovenski jezik kot štajerski ali kranjski dialekt, kakor je tirolščina, lavantališčina in švabščina nemški jezik, celo kovščino prištevajo k nemškemu jeziku. (Viharno odobravanje.) Sedaj je predsednik nemškega Volksvereina rekel, da vstaja na jugu nov narod, jugoslovanski narod (Veselo!) in da koroški Slovenci ne marajo k Jugoslovanom pripadati. (Oho-klici!) Tako nasprotniki slepomišijo, ko jim vse drugo uide!

Za slovenske učitelje.

Izpregovoriti hočemo odločno besedo za naše slovensko zatirano učiteljstvo. (Viharno odobravanje.) To so naši največji trpin, ker jih je malo, ker so odvisni in nič reči ne smejo. Njihov gospodar, deželni okrajni šolski svet, nadzorniki delajo z njimi tako, da moramo danes tukaj najodločneje protestirati. (Burno pritrdjevanje.) Protestiramo, da se slovenski učitelji, kadar se oddajajo službe, zapostavljajo za tistimi, ki sprejemajo groše in se prodajajo, mi zahtevamo: slovenskemu ljudstvu, slovenskim otrokom slovenskih učiteljev. (Viharno odobravanje in klici: proč s plačanimi hujskači, proč s kupljenimi renegati!)

Pozdrav zastopnika mladine.

Do solz je ganil pozdrav Tomo Krofa, zastopnika slovenske mladine. Z jasnim glasom, govorniškim zanosom in s pesniškim vzletom se je spominjal na tabor, ki se je skoro že pred polstoletjem zbiral pri tedaj še slovenskem Krautu na Bistrici. Peca je tedaj gledala in strmela in valovi Bistrice so šumljali pesem začudenja. Ali danes Peca še bolj strmi. Nemci so vpili, da smo koroški Slovenci mrtvi; a danes jih je na tisoče zbranih, ki jasno in glasno pravijo, da koroški Slovenci nočemo umreti! (Mogočno odobravanje.) Govornik se zahvaljuje možem, ki so obranili koroške Slovence in zanetili v srcih mladine plamtečo ljubezen do domovine in njenega jezika. Ta mladina vas danes najiskrenejše pozdravlja in kliče, da gre z vami vedno v boj za staro pravdo koroških Slovencev. Slovenska koroška mladina vam danes iz dna svoje verne duše kliče: Bog vas živi! (Dolgotrajno odobravanje.)

Dr. Brejc: Vidite take-le fante! Človeku kar okoli srca zaigra, ampak takih fantov ne rodijo naše sedanje šole, ampak naša krščansko - socialna društva. (Odobravanje.) Zato bodi ob tej priložnosti na patriotsko in domoljubno delovanje te organizacije posebno opozorjeno.

V imenu Slovenske Kmečke Zveze za štajersko povzame besedo državni in deželni poslanec

Pišek.

Naši pravi prijatelji so: Kmečka Zveza, katoliško politično društvo, bralna društva in mladinske zveze. Zvesto se držimo teh prijateljev! Naši nasprotniki so: nemški in nemškutarski liberalizem, liberalno in nemškutarsko časopisje, ki sovraži ne samo naše narodnosti, ampak tudi našo vero in se trudi zatrositi med nas ljuliko protestantizma. In kako strupeno sovražni so naši na-

sprotniki, se vidi iz tega, ker nas dolžijo veleizdajstva. Toda veleizdajalci so tisti, ki tulijo »Die Wacht am Rhein«, ne pa mi, ki pojemo cesarsko pesem. Korošci, vztrajajte za svoje svete pravice, za vami je 27 poslanec »Hrvatsko - slovenskega kluba«. (Živahno odobravanje in vzkliki: Živio Pišek!) Ostale govore priobčimo prihodnjič.

Resolucija.

Urednik Smodej je predlagal sledečo resolucijo:

Na velikem ljudskem taboru v Šmihelu dne 17. maja 1914 zbrani 4000 koroških Slovencev

1. konstatiramo, da takoimenovani »Kärntnertag« v Sinčivasi ni bil shod koroških Slovencev, ampak shod iz cele dežele zbobnanih Nemcev in njihovih podrepnikov; konstatiramo, da ta »Kärntnertag« ni imel nobene pravice govoriti v imenu koroških Slovencev; konstatiramo, da so na shodu v Sinčivasi proglasili nemščino kot edini razpravni jezik, kar že samonasebi dokazuje, da je bilo tamošnje zborovanje nemško in ne slovensko zborovanje.

Zato iskreno obžalujemo, da so se Nemci v političnem boju proti Slovincem poslužili doslej še nezaslišanega sredstva, da so se izdajali za Slovence in govorili v imenu Slovencev, zato, da bi na ta način mistificirali vlado in javnost.

2. Nasprotno pa konstatiramo, da je na današnjem taboru zbranih 4000 koroških Slovencev vseh stanov in poklicev; naš glas je torej pravi glas koroških Slovencev;

3. Najodločneje protestiramo proti večnemu podtikanju od strani Nemcev, kakor da bi bil narodni boj umetno s Kranjskega in Štajerskega zanešen na Koroško, marveč konstatiramo glasno in slovesno, da se koroški Slovenci svoje slovenske narodnosti in pravic, ki nam gredo, sami zavedamo in jih najodločneje tudi zahtevamo, ker pa smo in se čutimo za bistven del slovenskega naroda, apeliramo na solidarnost celega slovenskega in hrvaškega naroda z nami v našem težkem boju, ki ga bijemo kot predstraža avstrijskih Jugoslovanov.

4. Tistim nemškim in nemškutarskim poslancem, ki so bili v boju proti narodnim Slovincem na nemški nacionalni program z glasovi Nemcev in nemškutarjev edino le vsled krivične, nenaravne razdelitve volilnih okrajev izvoljeni, odrekamo pravico govoriti v imenu nas koroških Slovencev.

Na naslov naših narodnih nasprotnikov in vlade bodi enkrat za vselej povedano, da kot legitimnega zastopnika koroških Slovencev priznavamo edino le naše politično vodstvo, kateremu izrekamo svojo najiskrenejšo zahvalo in neomajno zaupanje.

5. Pozivamo c. kr. vlado, da nam da zadostno število uradnikov, da nam vrne nazaj na Koroško naše koroške slovenske sinove sodnike in druge uradnike, ki niso dobili v domači deželi kruha in katerih mesta med nami so zasedli nemškonacionalni uradniki.

6. Protestiramo proti temu, da se pošiljajo slovenski učitelji službovat med Nemce, da se na Slovenskem nastavljajo nemški in renegatski, zapostavljajo pa slovenski učitelji, in z vsem poudarkom zahtevamo, da vlada poskrbi za zadostni naraščaj slovenskega učiteljstva.

7. Z ogorčenjem opažamo, da c. kr. vlada noče ali ni v stanu izvršiti razsodb svojih lastnih in najvišjih sodišč v šolskih zadevah na Koroškem.

Najslovesneje izjavljamo, da vztrajamo pri teh zahtevah in odločno zahtevamo, da se že vendar izvedejo razsodbe državnega in upravnega sodišča v zadevi naših šol, kar

je vlada dolžna storiti že po svoji državni avtoriteti.

8. Zahtevamo preosnovno volilnega reda za deželni zbor, odgovarjajoč demokratičnemu razvoju današnjega javnega življenja, odpravo kurije veleposestva in razdelitev njenih mandatov med kmečko skupino in protestiramo zoper sedanje volilne okraje za državni in deželni zbor, ki v narodnostnem, gospodarskem in socialnem oziru nasprotujejo vsem načelom zdrave pameti in povzročajo, da se narodni boj od narodne meje prenaša v vso deželo.

Konstatiramo, da so vsled nenaravne razdelitve volilnih okrajev brez vsake potrebe skoro vsi volilni okraji na umeten način jezikovno mešani in da Nemci na ta način napravljajo celo deželo za dvojezično.

9. Zahtevamo popolno enakopravnost slovenskega jezika pri vseh oblastih in uradih, bodisi državnih, bodisi deželnih, kjer imajo Slovenci z njimi opraviti, zlasti pri sodnijah, davkarijah, železnici, pošti, politični oblasti in deželnem kulturnem svetu.

10. Zahtevamo, da se za Slovence nastavi slovenski, za slovensko ljudstvo vnet potovalni učitelj; da se deželni kulturni svet razdeli v nemško in slovensko sekcijo in da se otvori slovenska kmetijska šola.

11. Končno z gnevom odklanjamo gnusne napade na našo lojaliteto in naš patriotizem od strani zaveznikov laške iredente in čestilcev Hohenzollernecev.

Mi smo vedno dali in bomo dali cesarju, kar je cesarjevega, kar pa ne izključuje, da zahtevamo, da tudi država da v okviru obstoječe ustave našemu narodu, kar je njegovega.

Resolucija je bila soglasno in z velikanskim navdušenjem sprejeta. Za vsakim stavkom je množica dala duška svoji volji in pokazala, da je resolucija ljudska volja. Pri protipoizkušnji nihče ni dvignil roke. (Viharno odobravanje.)

Blagor lačnim in žejnim pravim.

Med nepopisnim odobravanjem zaključil dr. Brejc tabor z nagovorom: Tabor na tem prijaznem gričku me nehote spominja Zveličarjeve pridige na gori, ki jo je govoril tistim, ki so bili lačni in žejni pravice in jim zaklical blagor, ker bodo nasičeni. Blagor jim, ki preganjanje trpijo zavoljo pravice. Mi se tolažimo ob tem blagovanju. Vzemite s seboj pogum. Sursum corda — kvišku srca! Poglejte okoli sebe tisoče, ki stojijo za vsakim posameznikom.

Sivolasemu cesarju.

Sedaj je sledil najslovesnejši, nepopisljiv prizor s tabora. Dr. Brejc: Slovenci nikdar ne zaključujemo svojih svečanosti, ne da bi dali izraza srčenemu čustvu lojalitete, udanosti in pietete do presvete vladarske rodbine, posebno še danes, ko stojimo ob bolniški postelji našega ljubljene Sivolasega cesarja. (Vsi se odkrijejo, zatopljeni kakor v molitev, orožniki se zravnajo kakor sveče z »Gewehr bei Fuß«, solze leskečejo v marsikaterem očesu in ob tišini, da ni slišati lista šuštet, nadaljuje govornik): Voščimo mu in presvetlemu prestolonasledniku, v katerem stavimo velike svoje upe, najboljše, kar jima voščiti moremo, ljubega zdravja in dolgega življenja in jima zakličemo trikratni »Živio!« V tem trenutku se dvignejo tisočere roke, zavihajo tisočero klobukov in iz tisoč in tisoč grl, da se je stresel zrak in je odmevalo od belogrive Pece, je zaorilo: Živio! Živio! Ži-

Nepozvani gostje,

ki na njih obisk nismo bili prav nič pripravljeni in ki nanje nismo mislili, pridejo vedno ob neprimernem času, kadar nas najbolj motijo in v našem delu ovirajo. Taki nepozvani gostje, ki pridejo kar presenetljivo in nikakor neочеj oditi, so tudi naša trpljenja, ki smo si jih nakopali z vlažnostjo, preprihom ali prehlajenjem.

Prav posebno velja to za prehlajenje, ki se rado prime prsi in se javlja s tesnobo v prsih, zbadanju v hrbtu, hropečo sapo, zbadanju h kašlju in drugimi simptomi. Ako pravočasno rabimo Fellerjev bolečine tolažeči rastlinski esenčni fluid z znamko »Elza-fluid«, se zla kmalu rešimo.

O tem smo se sami pogosto prepričali in tudi mnogi zdravniki potrjujejo dobre uspehe Fellerjevega fluida z znamko »Elza-fluid«. Gospod dr. Jos. Estmeister, Wildenau, pošta Aspach, piše, da Fellerjev fluid pri vsakdanjih motenj zdravlja izbornu služi. Gospod dr. Kittel, Kr. Vinogradi, piše, da je Fellerjev fluid že več let v svoji

praksi rabil z izbornim uspehom, in tako sodijo tudi mnogi drugi zdravniki.

Pri prehlajenjih, pri bolečinah vseh vrst, kakor tudi pri oslavljenih očeh, migljanju pred očmi, migreni in živčnih bolečinah se izkazuje za zanesljivega pomočnika in bi ga naši bralci morali vedno imeti pri hiši, ker 12 steklenic stane samo 5 kron franko.

Tudi Fellerjeve odvajalne rabarbarske kroglice z znamko »Elza-kroglice«, 6 škatlic franko 4 krone, bi morali naši bralci za varstvo proti želodčnim neprilicam, zagatenju itd. naročiti pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elzatrž štev. 67.

— — — — — cisi.

vio! In iz ravnotoliko grl je zabučalo »Bog ohrani, Bog obvari«. Na vzvišeni planjavi, obdani krog in krog z lesovjem, je prisegalo najbolj patriotično, pa najbolj zatirano ljudstvo večno zvestobo.

Kar hipoma nato je sledila cesarski pesmi »Hej Slovenci«. In med krasnim prepevanjem narodnih pesmi, ki so se razlegale iz svežih grl domačega pevskega društva, se je začela množica razhajati, ki je vztrajala štiri ure, od dveh do šestih.

Živio tabor!

Velik mladeniški tabor

priredi

Slov. kršč. soc. zveza za Koroško

na binkoštni ponedeljek dne 1. junija 1914

v Št. Rupertu pri Velikovcu

v prostorih Narodne šole

v proslavo 500 letnice zadnjega ustoličenja koroških knezov.

Spored:

Ob 10. uri dopoldne je slovesna sv. maša s pridigo.

Po maši pozdrav predsednika društva »Lipa«, nato kratek govor g. kanonika Žela.

(Odmor in kosilo.)

Ob 1/2 2. uri popoldne blagoslov.

Po blagoslovu velik ljudski shod v telovadnici Narodne šole.

1. Govor: Ustoličenje koroških knezov. Govori tuj govornik.

2. Nastop koroškega fanta.

3. Govor: Bodimo odločni katoličani. Govori domač govornik.

Četrto leto prireja Slov. kršč. socialna zveza tak tabor v Št. Rupertu pri Velikovcu, in še vsako leto se je tabor posrečil. Letos, ko praznujejo vsi Slovenci, posebno koroški Slovenci, spomin na ustoličenje koroških knezov, smemo tem večjo udeležbo pričakovati. Ta shod naj privabi posebno naš mili narod iz velikovškega okraja, gotovo pa pričakujemo zastopnike iz Pliberka, Železne Kaple in Dobrle vasi.

Za našo staro pravdo!

Punt v Albaniji.

Esad paša — aretiran.

Esad paša, albanski vojni minister in najbogatejši Albanec, branitelj Skadra v zadnji turško - črnogorski vojski, bi rad postal albanski vladar. Ko so velesile določile za albanskega vladarja princa Wieda, se je Esad paša udal v svojo usodo, pa samo navidez. V resnici je bil on poveljnik v Albaniji, in sodijo, da je on povzročil punt v Albaniji. Dva tisoč puntarskih Albancev je pri vasi Šijak, deset kilometrov od Drača. Zadnje dni so Esadovo hišo v Draču stražili njegovi pristaši. Albanski knez je videl, da se nekaj kuha. Ker se je bal za svoje življenje, se je obrnil na zastopnika Avstrije in Italije. Moštvo avstrijske ladje »Sigetvar« se je izkrcalo. Pri Esadovi hiši je prišlo med holandskimi orožniki in Esadovo telesno stražo do boja. Hišo so obstreljevali. Izid boja je bil, da so Esad pašo aretirali. Peljali so ga na ladjo Sigetvar. Esad se ni branil. Vsekako položaj v Albaniji ni posebno rožnat. Albanci se branijo vojaške službe in ne marajo plačevati davkov. Na jugu pa še trajajo boji z Epiroti, privrženci Grške.

Dnevne novice in dopisi.

Tomaž Košat †. Znani koroški skladatelj in bivši dvorni operni pevec Tomaž Košat je po daljši bolezni dne 19. t. m. umrl na Dunaju. Zaslovel je zlasti po svojih pesmih, ki jih je zlagal v duhu slovenskih koroških narodnih pesmi. Uporabljal je motive slovenske narodne pesmi, ki jih je slišal v svojem rojstnem kraju, v Vetrinju, ob Vrbskem jezeru in celovski okolici. Košat je bil rojen Slovenec, toda študiral je žal v času, ko koroški Slovenci še niso bili narodno vzbujeni kakor so danes. Prišel je na Dunaj in vstopil v dvorno opero, kjer je bil v stiku z Nemci. Tako je pozabil na svoj narod, od katerega je dobil talente, toda sovražil svojega naroda nikdar ni. Slovensko ljudstvo je ljubil, kakor njegovo pesem, le odtujil se mu je. Vendar pa je zaslovela slovenska koroška pesem po širnem svetu, četudi jo ima svet za nemško. Tudi njegov »Verlassen«, najlepša Košatova skladba, ni izvirna, ampak je Košat uporabil melodijo rajnega župnika Franca Treiberja v Št. Jakobu v Rožu. Sam je bil dovolj pošten, da nikdar ni imenoval svojih pesmi nemških koroških pesmi, kakor imenujejo mnogi Nemci, ki bi radi olišpali svoj narod s pavovim perjem iz slovenskih logov. Slavnemu skladatelju blag spomin! Naj počiva v miru!

Samoumor. Dne 18. t. m. so potegnili iz Gline pri Stožirjevem jezu ob Frajdemberški cesti kontoristinjo Pavlo Thurner. Nesrečnica je bila rojena v Velikovcu in stara šele 18 let. Seznanila se je menda s krojaškim mojstrom Sattlerjem in nesrečna ljubezen jo je gnala v obup.

Krasne razglednice o ustoličenju koroških knezov je izdala slovenska krščanska socialna zveza za Koroško. Razglednice so zelo krasno izdelane in predstavljajo ustoličenje koroških knezov. Slika je fotografični posnetek znamenite zgodovinske slike Jos. Ferd. Fromlerja iz leta 1740. Slovenci! Kupujte te razglednice v tem jubilejnem letu ustoličenja. Cena 100 kom. 6 K, boljše vrste 10 K. Dobijo se: Slovenska krščanska - soc. zveza za Koroško v Celovcu. Hotel Trabesinger.

Gostovanje slovenskega dramskega ansambla iz Ljubljane pod vodstvom režiserja gospoda Milana Skrbinška. Četrtek, dne 28. maja, ob pol 9. zvečer gostuje imenovani ansambl v Kranju. Igra se tridejanska burka »Maks v škripcih«. — V petek, dne 29. t. m., igrajo ljubljanski igralci v Trzinu, v soboto, dne 30. t. m., na Jesenicah, v nedeljo, 31. t. m., v Celovcu, v ponedeljek, dne 1. junija, prvič v Mariboru, v torek, dne 2. junija, v Ptuj, v sredo, dne 3. junija, drugič v Mariboru, v četrtek, dne 4. junija, v Ljutomeru, v petek, dne 5. junija, tretjič v Mariboru. O nadaljnjem gostovanju v Št. Jurju, Celju itd. še poročamo.

Zopet nemško-nacionalna surovost. Ko so se v nedeljo Slovenci iz Vogrč, Št. Daniela in Doba na povratku s tabora med krepkimi živio-klici peljali skozi Pliberk, jih je ob gostilni pri Lamu tolpa šolarjev obsula s cestnim blatom, tako da so bili namah vsi umazani, zunaj na trgu jih je pa čakalo celo krdelo purgarjev in raznih fakinov, ki so jih psovali, obmetavali s kamenjem in gnili jajci, napadali vozove in trgali raz nje drevesca s trobojnicami. Osobito Vogrnjani so morali čutiti najbolj njihovo surovost. Ni čuda, da je pri toliki predrznosti enemu izmed naših pošla potrpežljivost, da je enemu takemu divjaku dal malo čutiti svojo pest. Odlikovali so se pri tem posebno pliberški komiji, kar si je treba dobro zapomniti. Kot pravi junak dneva se je pokazal neki poštni uradnik, ki sliši na ime Ankele, mož, ki je velik le v svoji gorostasni nevednosti pa grozoviti domišljavosti, ki na pošti kaj rad kar naravnost izziva slovenske stranke. Temu možičku bomo že poskrbeli, da mu njegov nemško-nacionalni greben ne bo previsoko zrastel. — Tako so se Pliberčani zopet enkrat pokazali v vsej svoji grdi nagoti; tako smo zopet imeli priliko občudovati nemškonacionalno kulturo. Ker si starši sami niso upali znesti se nad Slovenci, nahujskali so otroke, da so jih tako nesramno napadli z blatom na cesti. Lep sad nemških šol! Take cvetke nemške kulture rastejo torej v teh modernih vzgojevalnicah! Vsa čast pliberškim učiteljem,

ki tako znajo mladino vzgojevati! Slovenci, pomnite!

Sinčavas. Poroča se nam od zanesljive strani, da posestnik Kigler, podomače Zagazda, v Sinčvasi na shodu nemškega »Bauernbunda« ni osuval dobrolskega kaplana kakor je naš list v eni zadnjih številok pomotoma poročal. To s tem lojalno konstatiramo v interesu resnicoljubnosti naše lista.

Za petindvajsetletnico pevskega društva »Adrija« v Barkovljah pri Trstu, ki se bo vršila dne 7. julija t. l., vlada veliko zanimanje. Priprave so v najboljšem teku. Društvo se pridno pripravlja, da ta dan kar najdostojneje sprejme goste iz bližnjih in daljnih krajev. Že več društev je prijavilo svojo udeležbo. Prosimo ona društva, ki se dosedaj še niso prijavila in ki se nameravajo udeležiti slavnosti, da to store čim prej, da nam bo omogočeno sestaviti program.

Lepo se čita današnji oglas »Slovenske Straže«, s kojim se naročnikom turške srečke obetajo glavni dobitki po 400.000 in 200.000 zlatih frankov. Opozorjamo!

Pliberk. Pri tukajšnji sodnji opravlja službo oficijanta neki Tschebul, ki daje po raznih gostilnah duška svojim pangermanskim čustvom z raznimi žalitvami na slovenskega kmeta. Ta fantek po lasnem zatrdilu vidi v svoji domišljiji v sebi mogočnega, pred katerim bodo slovenski kmetje padali na kolena, a on jih ne bo uslišal, naj se tudi postavljajo pred njim na glavo. Njegovi komandi se mora, kakor je zatrdil, ukloniti gospod sodnik dr. Blaschke. Človek bi mislil, da Čebulčku vré možgani ter ga vsled tega ne smemo napraviti odgovornega za žalitve. Vendar pa moramo protestirati, da bi tak šribar nas poštene kmete žalil. Od gospoda sodnega predstojnika svetnika Appelmana pa zahtevamo, da napravi v najkrajšem času red in pouči svojega prepotentnega oficijanta o dostojnem obnašanju ter mu zlasti ubije v glavo, da živi od slovenskih kmetov, da je za nas kmete pri pliberški sodnji in ne mi zavoljo njega.

Črna. (Še enkrat velikonočni izlet.) Sl. c. kr. okrajno glavarstvo je čutilo potrebo poslati okrajnega stražmojstra v Črno preiskovat, če ni zopet kaka veleizdaja za tem izletom. Zbali so se tam zgoraj »Freie Stimmen« in so hiteli na pomoč obupanim črnskim nemčurjem. Že na vse zgodaj sta prišla okr. stražmojster in občinski odbornik Peter Rakesch v župnišče; pozneje pa so morali skoraj vsi udeleženci izleta na orožniško postajo k zaslišanju. Dopisnik je trdil, da so Slovenci peli »Hej Slovane« (!) in končali pesem z vzklikom: »Nieder mit den deutschen Hunden!« Dopisnik nadalje trdi, da je bil vsega tega kriv kaplan, ki je celo v svoji jezi pred Nemci v junil. K temu poročilu »resnicoljubečega Nemca« nekaj opazk. 1. Kaplan pri izletu ni bil zraven, torej ni mogel pevce nagovoriti, da so peli pesem »Hej Slovenci«; tudi ni mogel vun pljuvati pred razkačenimi Nemci in nemčurji, ki so vun vrel pri vratih Krulčeve, Stautajeve in Grollniggove hiše. 2. Vsak Črnjan pozna pesem »Hej Slovenci«. Vsak ve, da se poje:

»Grom in peklo naj pogrezne
vsakega sovraga.«

Vsak tudi ve, da večkrat pojejo:

»Grom in peklo naj pogrezne
vsakega nemčurja.«

Če torej naši nemčurji predstavljajo besedo »nemčur« z besedama »deutscher Hund«, je njih čisto privatna zadeva. Resnica je, da letajo za Nemci kot kužki in se jim tudi tako prilizujejo. 3. Grožnja ob koncu članka v »Štimcah«, da si bodo pomagali prihodnjič »nach deutscher Art« — kot v Sinčvasi — pa je samo na Koroškem mogoča, kjer državni pravdnik vidi le slovenske liste, nemški listi pa lahko brez skrbi hujskajo in pozivljajo k sili. Če pa kje potem pride do pretepa, so pa Slovenci krivi. 4. Navajanje očitnih laži imenujemo mi hujskanje. Torej, kdo hujsko, ali tisti, ki laže čez bližnjega iz hudobije, ali tisti, ki laž razkrinka? Tako lažnivo dopisovanje pa imenuje »štajerčev« dopisun iz Črne »odkritosrečno ravnanje voditeljev«. Naj si dotični le zapomni stavek, ki ga je napisal v

Steckenpferd-

lilijnomlečnato milo

slej ko prej neutržno za racionalno oskrbo polti in lepote. Vsakdanja priznalna pisma. Po 80 h se dobiva povsod.

»ptujski kroti«, da »le dela luči vztrajajo, dela teme pa propadajo«. Da pa tam ni luč, kjer je čisto očitna laž in obrekovanje, ve vsak, samo rumeni še tega ne verjamejo — zato ker ne verjamejo nič in ne vedo nič.

Št. Jakob v Rožu. Na dan sv. Florjana je bila pri nas volitev župana. Izvoljen je bil v tretjič g. Franjo Majer, p. d. Ilovnik na Bistrici. To je pač dokaz, da uživa g. župan v svoji občini popolno zaupanje. Novi načelnik krajnega šolskega sveta v Št. Jakobu je gosp. Jože Štiker, p. d. Štikar v Št. Petru.

Grabštanj. (V večnost) je odšel stari Blatnikov oče iz Zablat, mož globoko veren in ljubeč svoj materni jezik. V soboto 16. t. m. je velika množica ljudi s štirimi duhovniki spremila njegove zemeljske ostanke k zadnjemu počitku. Ob odprtem grobu ga je stavil domači g. župnik vsem v zgled značajnosti. Mož značajan je bil neustrašen; kadar se je šlo za sveto vero in slovenski narod. Taki možje zaslužijo naše največje spoštovanje, pred Bogom pa prejmejo najlepše plačilo. (Odlični rodbini naše najiskrenejše sožalje! Uredništvo.)

Dobrlavas. Prav v obilnem številu so se udeležili ljudskega tabora pri Sv. Katarini tudi tukajšnji okoličani. Najlepše napravljen in gosto zaseden skupen voz so imeli Goslinčani; tudi niso zaostali Dobrolčani, Kokjani, Belovčani in Mokrijani. — Kako da je grizel tabor nasprotnike, je pokazal slučaj zgoraj v Goselnivasi, ko je nek L. Škorjanc (svoječasno p. d. Turk), nemur, oziroma narodni posilicvitar, (kajti pravi cvitar ni, ker je sin slovenskih staršev) na nečuvnen način napadel nekega kolesarja, zastopnika Žitrajškega društva »Trta«. Ker je imel kolo okrašeno s slovenskimi trakovi, mu je žugal celo, da mu razbije kolo — da niso branili drugi. Takšne puhle, neotesane glave že prepustimo Nemcem. Osel se pozna na riganju, mačka po repu!

Žitaravas. (Dva pogreba.) V nedeljo popoldan dne 17. t. m. smo pokopali tukaj enega najboljših naših mož, Aleša Gregorja, posestnika v Dulah. Smrt imenovanega je naredila zopet eno vrzel v vrstah mož, katere je štel na taboru v Šmihelu dr. Krek v četrto vrsto; bil je namreč oni, katerega niso ustrašili neuspehi pri delu za katoliško in slovensko stvar. Dasi že skoraj 80 let star, udeležil se je vsake volitve in bil nad vse vnet za službo božjo in cerkev sploh. In kdor je zvest Bogu, narodu, je zvest tudi ljudem. Njegovo življenje in njegov zgled je bil dober vzgojitelj otrokom, in da je tudi drugo ljudstvo znalo ceniti njegovo dobro srce, pokazal je njegov veličastni pogreb. Naj počiva v miru! — Malo pozno sicer, vendar si dovolim danes poročati o nekem drugem pogrebu, ki se je vršil dne 30. m. m. Ta dan so pokopali ostanke moža, o katerem je že jeseni »Mir« pisal, da se je izgubil, namreč Benedikt Križ, posestnik na Selih. Meseca oktobra je šel namreč imenovani z doma in se je izgubil vsak sled za njim. Dne 29. aprila t. l. pa so našli otroci pastirji v vnožju Žitrajške gore v gošči klobuk, katerega so spoznali, in drugi, ki so potem naprej iskali, so našli v bližini nekaj obleke in nekaj kosti; ohranjena je bila le ena noga, kolikor je bilo v čevlju, drugo so najbrže raztrgale in raznesle lisice. Ker se je našel zraven še denar, krog 50 kron v listnici, je zločin prejkone izključen. Zagonetno smrt nekoliko pojasnjuje zraven ležeči glažek z žganjem. Imenovani je bil velik posestnik in nasprotnik naše stranke. Bog mu bodi milostljiv sodnik!

Prevalje. (Naš Poldej je govoril.) Kakor šepa z nogo, tako »hinka« njegovo občinsko gospodarstvo: Ravno se vse povprašuje, kam je izginilo tistih 2000 kron, ki bi jih bil moral dobiti krajni šolski svet od občine na šolskih dokladah? — Občinstvo bi tudi rado vedelo, kdo bo plačal stroške za preustroj občinske hiše v poštni urad? Mogoče bo on to breme hotel naložiti na rame svoje »občinske posojilnice«, a bojimo se, da ta pod to težo ne obnemore. Nadalje so ljudje silno radovedni, kdo bo pobasal lesni dolg pri Orterju na svoje rame? — A sedaj je Poldej govoril; — — — pa ne o tem, kam je zapravil denar, ampak nahlulil je našega odličnega nadzornika, p. d. Sadržata, ki se je napravljal na slovenski

tabor v Šmihel. Mi vam odločno povemo, da imamo pravico, se udeležiti slovenskih taborov na domači slovenski zemlji. Seveda če bi se to zgodilo štiri tedne prej, ko so se vozili takozvani celovski, velikovski in pliberški »kmetje« v Sinčovas, bi bilo to našemu Poldeju pač ugajalo. Tako pa so ga v oči bodle slovenske zastavice in trakovi. Sirota se ni mogel premagati, in je govoril. Svoj čas je pred Celjani zatrjeval, da se s ponosom imenuje Slovenca, a liberalca. Zdaj pa so slovenske trobojnice napravile na njega tak vtis, da je govoril. Časi se pač spreminjajo.

Vernberg. K članku v štev. 19. z dne 16. t. m. »Mira« »v tinti sedijo«, se mora izpopolniti s tem, da je občinski odbornik Tomaž Romauh, kompanjon znanega petelinčka Tomaža Blümla, nadučitelja v Domačalah, pri zadnji seji občinskega odbora dne 12. t. m. povedal novico, da se bo proti razsodbi deželnega odbora v zadevi častnih občanov vložila pritožba na upravno sodišče, ter zahteval, da se njegova modrost zapiše v sejni zapisnik, oziroma na znanje vzame, kar je napravilo pri naših obilo smeha in zabave, in se mu je priporočalo, naj le vložijo pritožbo, bodo vsaj zopet za eno blamažo bogatejši, in potem lahko zapoje tisto znano: »O du mei lieber Augustin, alles is hin!«

V gostilni.

Učitelj hoče slikarja Ožbeja izpreobrniti v Nemca.

U. Lepe, lepe slike imate tu! Kje ste se pa vendar naučili te umetnosti?

O. Nekaj leži v zmožnosti človeka samega, veliko si pripomore človek s trudom, nekaj se pa nauči.

U. Da, vzgojili so vas gotovo nemški mojstri!

O. Ne, bil sem v Pragi pri Čehih!

U. Pa vendar jemljejo Čehi vzore po Nemcih.

O. Nekaj že, a Francozi, Nizozemci, Španci in Lahi so v slikarstvu nedosegljivi.

U. Da, pa splošno jemljejo Slovani vse kulturne dobrate od Nemcev. Mi smo vaši izobraževalci!

O. Saj to ni nič kaj posebnega, saj ste imeli v preobilni meri časa, da ste se razvijali; navale krvoločnih mongolskih divjakov smo mi odbijali. Turki so nam požigali domačije, odpeljavali krepke fante in nadepolne deklice. Miru ni bilo, da bi gojili umetnost in znanstvo.

U. Vidite, kako miroljubni so Nemci, nikoli niso nastopali napram Slovencem kakor Turki.

O. Turki so nam sicer s krutostjo ugonabljali naša posestva, Nemci pa z zvijačo jemali našo zemljo. Mi smo v večnih bojih krvaveli za domovino, vi ste si pa med tem prilasčali našo grudo.

U. Pa vendar to ni res; pomislite samo, kaj pomenja beseda »deutsch«; ona pomenja, da smo ljudske običaje ljubili, da smo bili ljudstvu znani prijatelji.

O. Vi napačno tolmačite besedo, Slovenci so vas krstili z značilno besedo — daj-še, daj-še; morebiti, da ste nam prijazni, če vam radevolje dajemo, kar hočete imeti od nas.

U. Kaj takega je nezaslišano!

O. Da ste grabežljive narave, to trdijo tudi naši bratje Čehi, zovejo vas »nehme-c«.

U. Mi tega ne poznamo, mi smo »edles Herrenvolk« in samo »vindišarji« nam take priimke delijo.

O. Prosim, mi smo Slovenci, ne vindišarji. »Vendi« so stanovali na obalah Vzhodnega in Severnega morja. Seveda hočete tudi nas prav po »vindišarsko« pokončati, kakor ste uničili svoječasno »Vende«.

U. To vendar ni razžaljiva beseda, vindišarji so ljudstvo, katero pase, ljudstvo pastirjev.

O. Tako, kdo pa je vas učil orati in sejati, če smo mi bili sami pastirji; še zdaj je med vami precej konjedercev in klatežev, kateri nič niso manj nadležni kot cigani.

U. (Razžaljen) Vindišarski pes!

—y—

Glasnik Slov. kršč. socialne zveze.

Društvena naznanila.

Borovlje. Katoliško slovensko izobraževalno društvo za Borovlje, Podljubelj in okolico priredi v nedeljo dne 24. majnika v Delavskem domu v Podljubelju shod ob 3. uri popoldne in ne ob 4. uri, kakor smo zadnjikrat poročali. Prideta dva izvrstna govornika iz Celovca. Po shodu se vrši igra »V Ljubljano jo dajmo«, katero bodo igrali naši že povsod znani izvrstni igralci. Možje in ženske, pridite v obilnem številu! — Odbor.

Št. Jakob v Rožu. Na binkoštni ponedeljek popoldne točno ob treh se vrši v Narodnem domu zborovanje. Na sporedu je govor in ganljiva igra »Dve materi«.

Raznoterosti.

Čebula daljša človeško življenje. Hetty Greenova, ena izmed najbogatejših žen ameriških, ki živi sedaj v Parizu, se je izjavila napram časnikarjem, ki so ji čestitali k njenemu 78. rojstnemu dnevu, da se zahvali za dolgo življenje le čebuli. — »Čebulo, ki jo rada in mnogo jem,« je pristavila starka, »nakupujem vedno sama.«

Kako love aligatorje. Avstralec Lee, ki se peča z dobavljanjem živih aligatorjev za zoološke vrte in menažerije, pripoveduje na kakšen način izvršuje svoj nevarni poklic. Znano je, da je za vsakega pravega aligatorja mlad pes največja slaščica. Lee torej gre in na bregu reke, v kateri živi ta grda golazen, priveže prav mladega psa. Psiček začne cviliti in kmalu privabi na breg kako grdo aligatorsko pošast. Tedaj skoči lovec iz svojega skrivališča in vrže aligatorju krog glave zanjko, drugi konec pa priveže na bližnje močno drevo. In tedaj se prične borba med lovcom in vjeto živaljo. Lovec je oborožen z lesenim betom, s katerim manevrira toliko časa, da dobi priliko poriniti ga živali v žrelo, da ne more grizti. Nato se žival zveže in pripravi za prevoz. Baje ostane lovec pri tem lovu vedno zmagovalc in Lee je nedavno na ta način vjel največjega do zdaj znanega avstralskega aligatorja, ki je bil 5 in pol metra dolg.

Koliko nesejo železnice. Iz neke francoske statistike posnemamo, da imata največ dohodkov od železnic Rusija in Anglija, in sicer Rusija na progi Varšava—Dunaj, ki vrže vsak dan povprečno po 496 frankov za vsaki kilometer. Za njo prihaja angleška železnica Lancashire—Yorkshire s približno 459 franki od kilometra na dan. Nemška alzaško-lotarinška železnica donša na dan po 231 frankov, belgijske železnice povprečno po 199 frankov, avstrijske po 148, italijanske po 107 in španske po 102 franka. Na Francoskem donša severna proga po 218, vzhodna po 147, zahodna po 105, orleanska po 103 in južna proga po 93 frankov od kilometra vsak dan. Tudi kitajska velika proga iz Šantunga donša po 121 frankov na dan od kilometra.

Predsednik ruskega državnega sveta in orožniški častnik. V nekem ruskem provincijalnem mestu je prišel na ondodni kolo-dvor orožniški častnik ter zahteval od sprevoznika, naj mu da poseben kupe, za njega in njegovo »spremljevalko«. Toda sprevoznik mu je odgovoril, da žal nobenega praznega kupeja nima. Nato mu je orožniški častnik ukazal, naj odpre vse kupeje. Zgodilo se je to. V enem izmed njih je bil le majhen, star gospod. »Ta oddelek hočem imeti,« je ukazoval častnik. »Pozvajta tega gospoda, naj sede v drug kupe!« Sprevoznik se je ustavljal. »No, pa izvedem to sam,« je rekel častnik. »Zapustite ta kupe!« je pozval starega gospoda. Toda stari gospod se ni niti ganil. »Ali niste razumeli?« je kričal častnik. »Glejte, da takoj izginete iz kupeja!« Stari gospod pa ni ničesar slišal. Častnik pa tedaj stopi pred njega ter zahteva, naj se legitimira. In tedaj je šele stari gospod izpregovoril: »Legitimacije vam v roke ne dam,« je rekel. »Vaše roke niso dovolj čiste. Toda pokažem vam jo od daleč.« Na legitimaciji se je svetilo ime predsednika državnega sveta. Častnik je padel na kolena: »Za Boga, ekszellenca! Odpustite! Pozabite to, kar sem storil. Ne uničite me! Milost!« Toda Akimov se je preveč razburil, pokazal je vrata ter vpil: »Ven! Proč

Slovenci, podpirajte »Mir« z inseriranjem!

izpred mojih oči! Ostalo vam povedo vaši predstojniki! — Kako se je ta afera izvršila, ne vemo.

General ponuja svoje življenje za življenje vjetega svojega sina. General Terrazo, oče po generalu Villi vjetega svojega sina Lujiza Terrazo, je naprosil konzula Zedinjenih držav v Chihuahui, da naj reši njegovega sina. Konzul je odgovoril, da ne more pomagati. Terrazo, ki je 80 let star, je izjavil, da se namerava sam v Chihuahuo peljati, da ga Villa namesto njegovega sina usmrti.

Neprijeten obisk med obedom. Neki Anglež, ki se je te dni vrnil s Ceylona v London, pripoveduje v nekem listu naslednji dogodek, ki ga je doživel v Trincomalle. Bil je povabljen na kosilo; pojedina je bilo blizu na kraju in gostje so se živahno razgovarjali. Tedaj je opazil, da je hišna gospodinja, mlada ljubezniva dama, ostrmela in prebledela v neznani grozi; vendar je čisto mirno poklicala služabnika in mu z navadnim glasom rekla, naj prinese skledo mleka in ga postavi k njenim nogam. Kljub popolni mirnosti in hladnokrvnosti gospodinjice so gostje uganili, da se v obednici nahaja kobra — strupena kača, katere pik trenutno usmrti človeka. Nihče se ni upal ganiti, ker bi vsaka kretnja lahko prinesla smrt; nihče namreč ni vedel, kje se kača nahaja in vsi smo z grozo motrili prostor, kamor so dosegle naše oči. Služabnik je prinesel mleko in postavil posodo mirno h gospejnim nogam; vse je bilo skrajno napeto v strahupolnem pričakovanju. Tedaj se pokaže kača ob členku hišne gospodinjice, odvijaje se in zdrči na posodo z mlekom. Služabništvo in gostje planejo nadjo ter jo ubijejo. Tedaj je pa tudi hišna gospodinja bila na koncu s svojimi silami — padla je v nezavest. Vsekakor je pokazala toliko hladnokrvnosti in močne volje, da bi delala čast vsakemu v nevarnostih preizkušenemu moškemu.

Lev in poljedelstvo. Farmerji z nevoljo opazujejo, kako lovci iztrebljujejo leve. Pravijo, da so levi jako koristni za njihova polja, ker moré in žro cebre in antilope, ki so največji škodljivci njihovih dragocenih nasadov. Komaj je polje obdelano, že se pripode cebre in antilope ter vse popasejo in po-teptajo. Ko bi se levi vsaj nekaj let ne lovili, bi imelo poljedelstvo neprecenljivo korist od tega.

Darovi.

»Slovenski Straži« so darovali: Hranilnica in posojilnica v Sinčivasi 50 K; Karol Oraš, Nagelče, 1 K; Josip Kukačka, župnik Ukve, 1 K; Gašper Wuttern, Kozlog, 1 K; Fran Čofati, tesar, Koprivna, 2 K; Vinc. Jank, organist, Št. Pavel, 2 K; And. Sadjak, župnik, Št. Lenart pri Sedmih studencih, 10 K; Janez Millonig, pd. Koren, Zahomec, 10 K; po č. g. Jan. Hornböcku, kaplanu v Pliберку, nabrano pri obnem zboru »Slovenskega šolskega društva« v Pliберку, 26 K 12 vin.; na ženitnini g. Pavla Tomaž in Micike Peser nabrala Katica Krištof, Pliberk, 5 K 66 vin.; na ženitnini društvenega blagajnika g. Lekša Riedl nabrala Micika Riedl v Pliберку 17 K 52 vin.; Fr. Muhl, župnik, Žihpolje, 5 K; P. Halekar, čevljarski pomočnik, Borovlje, 1 K; Fr. Ogris, Šmarjeta v Rožu, 1 K 20 vin.; po podružnici v Celovcu dar č. g. župnika Frana Uranšek v Žvabeku 10 K; Jurij Mohor, Škocijan v Podjuni, 3 K; iz nabiralnika v »Narodnem domu« v Pliберку 12 K 70 vin.; trije podklosterski narodnjaki po g. dr. Cukali 3 K.

Bencinmotor na 4 konjske moči, je po ceni na prodaj. Več pove Mihael Rebernik v Gradnici, pošta Zrelc pri Celovcu.

Organist z dobrimi spričevali, srednje starosti, brez družine, želi službo spremeniti. Naslov pove upravništvo »Mira« št. 18. Znamka za odgovor.

»Špic«, čisto bele, pristne pasme, kocaste vrste, ki drže glavo in ušesa po konci, oddajam po zelo nizki ceni 7 kron za enega. Kdor si želi tako priljudno žival, naj se obrne na prodajalca: Anton Puškarič, pekarna, Guštanj, Koroško.

Na prodaj je hiša in zemljišče (14 oralov), lep gozd, travniki, polje, vse obsejano 1/2 ure od postaje Dobrlavas. Cena 7000 kron. Vprašanja: F. P., poštno-ležeče, Dobrlavas.

Franc Ribnikar, posestnik v Goričah pri Borovljah, ima na prodaj **frugo: Deteljo lucerno in rž.** — Prodaja se vrši dne 1. junija 1914, ob 2. uri popoldne na licu mesta.

Upravičen strah imajo žene pred škodljivimi vplivi solnca in vetra na obrazno kožo. Vsled teh vplivov postane koža potemnela, nelepa in raskava, ako se je na pravi način ne varuje. To potrebno varstvo se izvrši s tem, da se goji obrazno kožo s Fellerjevim dobro dišečim »Elza-fluidom«, kojega poživljajoče lastnosti kožo vkljub vetru in solncu ohranijo nežno, mehko, belo in prožno, kar na tisoče ženâ v priznanih pismih potrjuje. 12 steklenic »Elza-fluida« stane franko samo 5 kron. Naroči se pristen samo od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elzatrž št. 67 (Hrvaško). Tudi Fellerjeve odvajalne rahbarbarske kroglice z znamko »Elza kroglice«, 6 škatljic za 4 krone franko, se lahko obenem naroči.

Loterijske številke.

Brno,	13. maja:	74	13	26	84	11.
Gradec,	13. maja:	67	68	90	35	71.
Linc,	16. maja:	80	79	77	3	25.

V zalozi tiskarne Družbe sv. Mohorja v Celovcu

je izšla knjiga:

Slovensko-nemški in nemško-slovenski

slovarček.

Sestavila dr. J. Sket, c. kr. vl. sv., in
Št. Podboj, c. kr. prof.

Cena v prt vezani knjigi je K 240,
po pošti K 250. Dobi se v vseh
knjigarnah.

Zahvala.

Podpisana se iskreno zahvaljuje v imenu svojih treh bratov in štirih sestra vsem sorodnikom, prijateljem in znancem iz fara Grabštanj, Št. Peter, Pokrče, Medgorje, Radiše, Zrelc za obilne dokaze spoštovanja in ljubezni do našega rajnega zlatega, zgledega očeta

Valentina Lužnika

p. d. Blatnika v Zablatih

zlasti pa č. gg. župnikom iz Grabštanja, Št. Petra, Medgorij in Radiš povodom pogreba dne 16. t. m. dopoldne.

Medgorje, dne 17. maja 1914.

Uršula Lužnik,
t. č. v župnišču istotam.

V zalozi Družbe sv. Mohorja v Celovcu

je nanovo izšla knjiga:

Razlaganje cerkvenega leta
(Slovenski Goffine).

Priredil msgr. Valentin Podgorc.

Mehko vez. K 4—, za družnike K 3—,
po pošti 40 vinarjev več. — Trdo vez.
K 540, za družnike K 4—, po pošti
40 vinarjev več.

Senzacionalni prirodni pojav 20. stoletja!

Opozarjam, da nočem nikomur delati reklame, kakor se v podobnih slučajih često zgodi, ampak vsakomur čisto zastonj povem, kako se popolnoma izlečijo dolgoletne hude

pljučne bolezni,

naduha in dušljivi kašelj. To domače sredstvo lahko vsakomur poceni oskrbim, kdor pošlje frankiran ovitek z naslovom za odgovor na gospo B. Kolenská, Vršovice 383 pri Pragi (Češko).

Edino slovensko narodno trgovsko-obrtno podjetje

Hotel Trabesinger

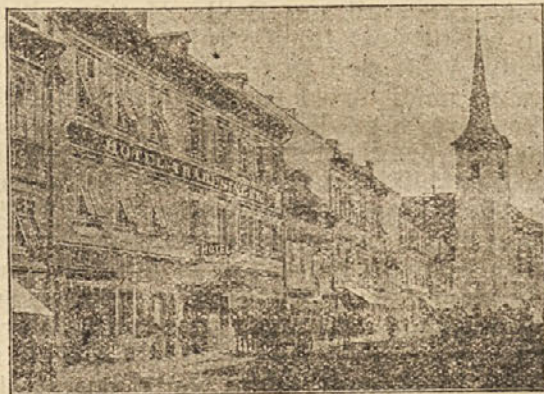
v Celovcu, Velikovaška cesta št. 5.

Podpisana voditeljica hotela **Trabesinger** se vljudno priporoča vsem velenjenim slovenskim in slovanskim gostom-potnikom, ki prenočujejo ali za več časa ostanejo v Celovcu. V hotelu se dobe lepe, snažne sobe po primerni ceni; nudi se izborna kuhinja in zajamčeno pristna in dobra vina iz Slovenskih goric. Na razpolago je tudi kegljišče poleg senčnatega vrta, pozimi toplo zakurjeno. V hotelu **Trabesinger** dobite vsak dan, posebno pa ob sredah zvečer, prijetno slovensko družbo. Slovenski potniki in rodoljubi, ustavljajte se samo v edini slovenski gostilni »Hotel **Trabesinger**« v Celovcu, kjer boste vedno dobro postreženi.

Za mnogobrojen obisk se

priporoča voditeljica hotela

Alojzija Leon.

Knjigoveznica Družbe sv. Mohorja v Celovcu

Delo trpežno in okusno.

Vetrinjsko obmestje (Viktringerring) 26

Cene zmerne.

opremljena z najnovejšimi stroji z električnim nagonom

se priporoča za vsa v stroko spadajoča dela od preproste do najfinejše izpeljave.

J. WIESAUER

lončar v Celovcu

Živinski trg šte. 9

priporoča peči, štedilnike, stenske obklade, kuhinjske posode.

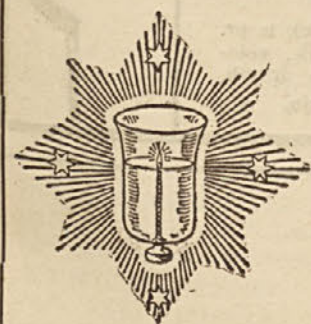
Točna izvršitev vsakovrstne poprave.

in razno moderno blago za moške in ženske obleke razpošilja po najnižjih cenah
Jugoslovanska razpošiljalna

R. STERMECKI v Celju 308, Štajersko.

Pišite po glavni ilustr. cenik čez več tisoč stvari, kateri se vsakemu pošlje zastoni. Pri naročilih iz Srbije, Bolgarije, Nemčije in Amerike je treba denar naprej poslati.

Albin Novak
Sinčaves, Koroško.

Tovarniška zaloga in razpošiljanje cerkvenih potrebščin, kakor: Aparat-olje za večno luč, a la Guilon stenje, steklo, kadilo, ogilje za kadilnice itd.

Za abstinentne: raznovrstne sadne soke. Cene solidne, postrežba točna!

Protin, revmatizem, ozeblina

zginejo, ako uporabite

od zdravniških avtoritet priporočeni

CONTRHEUMAN

Pomirjuje in lajša bolečine, izsesava otekline v členih, pospešuje njihovo gibljivost, odstranjuje neprijetno boleče srbenje ozeblin in preseneča z učinkovanjem pri utiranju, masaži in obkladkih. 1 tuba 1 krono.

Izdelovanje in glavna zaloga

LEKARNA B. FRAGNER-ja,

c. in kr. dvorni dobavitelj, Praga III-203

Proti predplačilu:

K 1.50, pošilja se 1 tuba
" 5.— " " 5 tub
" 9.— " " 10 " franko.

Pozor na ime izdelka in izdelovalca.

Zaloge v lekarnah.

Thymol-mazilo s sidrom

Pri manjših, odprtih ranah in opeklinah. Škatlja K — 80.

LINIMENT S SIDROM capsici compos.

Nadomestilo za Pain-Expeller s sidrom

Bolečine odpravljajoče mazilo

pri prehlajenju, revmatizmu, protinu itd. itd.

Steklenica K — 80, 1.40 in 2.—.

Železna albuminat tinktura s sidrom

pri pomanjkanju krvi in bledici. Stekl. K 1.40.

Dobiva se skoro v vseh lekarnah ali naravnost v

Dr. Richterjevi lekarni, Pri zlatem levu

Praga I, Elizabetina cesta 5.

Približno

25.000

? družin rabi že mnoga leta mojo ?
izvrstno žitno kavo, in zakaj ?

Ker ima moja izvrstna žitna kava krasen, izvanredno fin, bobovi kavi podoben okus, je zelo zdrava in redilna in stane 5 kg te fine žitne kave samo K 3.50 v lepi vrečki, vsake poštnine prosto, in vrhutega dobite zastoni še dve koristni lepi darili. Naročite si takoj pri

K. TIŠLER,

Schönfeld pri Bečovu 669, Češko.

1914 Modne cefire in ripse 1914

z elegantnimi svilenimi efekti, atlas, batiste, lanen in bombaž, kanafase, rjuhe, platno, damaste, žepne robce, brisače, modrotisk, inlete, kotenine, blago za dame in gospode, blago za modroce in druge tkanine razpošilja slovita kršćan- **Jaroslav Marek**, ročna tkalnica šte. 39 v Bistrem ska tvrdka, pri Novem mestu ob Met., Češko. Vzorce se pošiljajo zastoni in poštnine prosto. Od ostankov se vzorce ne pošiljajo. — 18 m ostankov cefirja, prve vrste, močnega, za srajce in bluže, razdeljenega po 3 m za 10 K nefranko, ali 36 m za 20 K franko. — 40 m ostankov cefirja, kanafasa, delena itd., lepo sortirano, prve vrste za 20 K, najfinejše vrste za 25 K franko po povzetju. **To morate brati!** Najboljši dokaz moje solidne trdke: Naročeno blago prejela, hvala za uslugo. Ob priliki bom zopet naročila, ker vidim, da dobro postrežete. Spoštovanjem Franca Knap, nadučiteljeva soproga, Vrabče. - V letu 1914 nad 500 takih priznanic od Slovencev! Dopišuje se slovensko.

Učenca

sprejme takoj

Knjigoveznica Družbe
sv. Mohorja v Celovcu

Absolutno zjamčeno

pristno vino.

Kmetijsko društvo v Vipavi na Kranjskem oddaja vsled priporočila knezoškofjskega ordinariata pristna bela mašna vina, letnik 1912 po 56—60 K, letnik 1913 po 40—45 K, postavljeno kolodvor Ajdovščina. Sortirano vino rizling po 60 K, beli burgundec po 70 K, „Zelen“ po 80 K. — V zalogi je tudi tropinsko žganje liter po K 2.30. — Kleti nadzoruje vipavski dekan. — Sprejmejo se zanesljivi zastopniki za razprodajo.

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Za odstranitev katarja vzame se vedno

THYMOMEL
SCILLAE,

sredstvo, ki omehčuje, lušči sliz, zdravi lahki in oslovski kašelj, varuje pred vsakim obolenjem dihalnih organov olajšuje pri nadihu in ugodno učinkuje pri otrocih in odraslih. Od zdravniških avtoritet mnogokrat izkušen in priporočen.

Steklenica 2 K 20 vin.

Po pošti proti predplačilu 2 K 90 v 1 steklenici, 7 K 3 steklenice, 20 K 10 steklenic, pošilja se franko. Ne dajte si usiliti potvorov!

Izdelovanje in glavna zaloga v

lekarni B. FRAGNER-ja

c. kr. dvorni dobavitelj,

PRAGA III.—203.

Pozor na ime izdelka!

Pozor na varstveno znamko!

urške srečke!

žrebanj vsako leto. — Glavni dobitki v zlatih frankih:
400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000, 200.000.

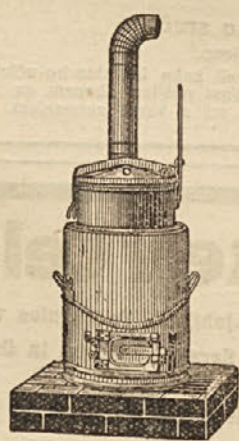
Vsaka srečka mora zadeti!

Pozor!!!

Prihodnje žrebanje: **1. junija.**

Mesečni obrok 6 kron.

Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovensko Stražo“
VALENTIN URBANČIČ, Ljubljana 7.

ALFA

Pozornost

vzbuja povsod novi

Alfa brzoparilnik

s patentovano kurjavo, patentovano varnostno zaklopko in gumijevo cevjo za segrevanje vode in kuhanje žganja. Popolnoma iz kovanega železa! Večletna trpežnost! Obširni ceniki pošiljajo se vsakemu brezplačno!

Delniška družba Alfa Separator,
Dunaj XII./3.

Novost! Za kuhanje žganja, slivovke in izparanje sodov vsake vrste. Preprosta in trpežna priprava.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Kn. Turjaško
radioaktivno
zdravilišče

TOPLICE na Kranjskem.

Postaja Straža—Toplice na dolenski železnici. — Toplice z 38° C, dnevne dobave čez 30.000 hl radioaktivne tople vode, veliki kopalni bazeni, ločene kopeli, močvirnate kopeli, elektr. terapija, masaža, udobno urejene sobe, izvrstna restavracija. — Znamenja: Revma, protin, nevralgije (protin v kolkih), živčna slabost, histerija, ženske bolezni itd. — Prospekti pri upravi kopališča.

Sezona od 1. majnika do 1. oktobra.

JANEZ PICHLER

klobučar v Celovcu
Wienergasse št. 4

priporoča svojo veliko
izbiro

moških in ženskih klobukov v vseh kakovostih in barvah po nizkih cenah. Dobra, realna postrežba.

Pazite!

Najboljše in najcenejše blago za obleke in podloge, dobre trpežne čevlje, lepe izgotovljene obleke, volneno in modno blago, močno platno, vseh vrst perilo, pelerine in ženske predpasnike iz lastne izdelovalnice, lepe otroške vozičke itd. razpošilja po izredno nizkih cenah

Prva gorenjska razpošiljalnica
Ivan Savnik, Kranj

Gorenjsko št. 162.

Solidno domače podjetje!
Naročite za poskušnjo!

**Mnogokrat
izkušeno —
vsakokrat
pohvaljeno.**

Slavno 40 let
tisočkrat pre-
izkušeno in
potrjeno anti-
sepsko

Praško domače mazilo

varuje pred onečiščenjem, vnetjem ran, lajša bolečine, pospešuje celjenje in je s svojim mnogostranskim učinkom tudi kot omejujoče mazilo, ki vleče, v vsaki hiši neizogibno.

1 škatljica 70 v., po pošti proti predplačilu se za K 3-18 pošljejo 4 škatljice, za K 7—10 škatljice franco na vse poštaje Avstro-Ogrske.

Glavna zaloga **B. FRÄGHER**, c. k. dvorni dobavitelj, lekarna „pri črnem orlu“
v Pragi III.-203, vogel Nerudove ul.
Zaloge v lekarnah po vsej Avstriji.

POZOR!

Vsi deli zavoja so
opremljeni z

varstveno znamko

priporočam najboljše
na svetu, zlata vredne

„Vulkan“-kose

grobne križe itd., sploh vsakovrstno železnino po najnižjih cenah. Prosim za obilen obisk.

J. B. HAFNER, Celovec

trgovec z železnino „Pri zlati kosi“

Paradeisergasse št. 3, zraven gostilne „Tiger“.

Da so „Vulkan-kose“ zares dobre, dobivam ustmena in pismena sporočila (zahvale), n. pr. I. Čežar p. d. Janež, župan v Škofčah; Miha Šlajher, trgovec v Logivasi; I. Kališnik, veleposesnik v Selah pri Borovljah; I. Kramer, posestnik v Apačah, in še mnogo drugih.

Le ena poskušnja zadostuje.

Preprodajalci se iščejo.

Posebna izdaja.

III.

Lahko prehodiš vse gore,
lahko preblodiš vse vode,
priznal boš, „Palma“-kavčki
najbolj varujejo noge!

Žalostna usoda

mirne živce, zdržno moč in življensko srečo.

Vzemite Blodjyn in Vaši živci bodo zopet okrepani, Vaše telo bo z novo močjo preinjenjeno.

Za poizkus Vam zastoj pošljem, če pišete ponj. Sami se boste lahko prepričali, kako izvrstno bo učinkovalo moje sredstvo. Dam popolno jamstvo, da Blodjyn ne vsebuje nobenih škodljivih sestavin, in Vam pošljem obenem za poizkus zelo poučno dragoceno razpravo, ki Vam bo o vsem dala temeljito pojasnilo. Ne čakajte in pišite mi z vsem zaupanjem. Dopisnica zadostuje. Naslovite jo na ekspedicijo operne lekarnice, Budimpešta, VI., oddelek 477.

je, če se počuti kdo slabega, trpečega, nervoznega in vidi, kako ginevajo njegove moči. Posebno žalostno za tiste, ki morajo v hudem boju za vsakdanji kruh braniti svoj obstanek, svoj zaslužek proti mnogim bolj zdravim konkurentom.

Ginevanje življenske energije, življenske moči prihaja odtod, če izgubi kri počasi svojo pravo sestavo in zlasti svojo vsebino na rednih snoveh vsled napačne hrane, napačnega načina življenja, slabo prebavilnih bolezni, žalosti, skrbi in drugih duševnih vplivov. Vsled te slabokrvnosti zastaja krvni obtok in prihajajo vse mogoče bolezni, glavobol, slab tek, zaprtje, bolečine v želodcu in črevalih, zapnenje žil in mnoge druge bolezni. Ne moremo več tako delati kakor svoj čas in obupani zremo v bodočnost.

Bolni, oslabele živci slabijo voljo!

Nespanje, utrujenost, hitro duševno utrujenost, raztresenost, brezmišelnost nastajajo in nam vzamejo zmožnost, da ne moremo ugoditi vsem zahtevam. Če hočemo, da se naš telesni stroj ne obrabi prezgodaj, da se povrne zdravje in da

veselje napolni našo dušo,

moremo doseči to le s sredstvom, ki osvežuje in mladit kri, pospešuje pretvorbo snovi in podeljuje telesu in duhu tako veliko moč, kakršna je potrebna, da premagamo bolešna motenja. Temu namenu služi Blodjyn, ki je že

tisočem pomagal k novemu življenju.

Z Blodjynom dobi kri, ki mora vse organe, tudi možgane, hrbtne možke in živce preživljati, najpotrebnejšo snov za vzdrževanje telesa in napravljati

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavica K 8.000.000.

Rezervni fondl okroglo K 1.000.000.—.

Denarne vloge na
knjižice se obre-
stujejo po

4 1/2 %

od dneva vloge
do dneva vzdiga.
Rentni davek
plača banka sama.

Kolodvorska cesta 27, v lastni hiši.

Zamenjuje in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje — Zavaruje srečke proti kurznim izgubam.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje. Eskompt in incasso menic. Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spiljetu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Denarne vloge v tekočem računu obrestujejo se:

po dogovoru od **4 1/2 %** naprej.